

Cirkus pictus. Svět cirkusu v českém umění 1800–1950 / Cirkus pictus. Die Welt des Zirkus in der tschechischen Kunst 1800–1950

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie

5. 10.–31.12. 2017

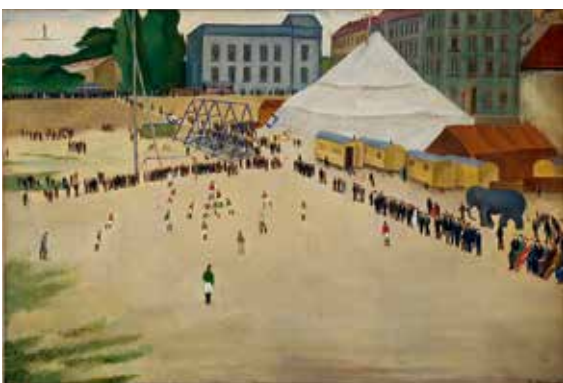
Kurátoři / Kuratoren Tomáš Winter, Pavla Machalíková
Vernisáž ve středu 4. října v 17.00.

Ve středu 1. listopadu v 17 hod. přednáška historika Hanuše Jordána Dvě stě let českého cirkusu.

Ve středu 8. listopadu v 17.00 komentovaná prohlídka.

Vrcholem letošní sezony v GAVU Cheb je výstava věnovaná tématu cirkusu. Cirkus s typickými postavami artistů, klaunů a krotitelů exotických zvířat je svébytným prostředím, odlišným od každodenní reality. Divákům poskytuje nebývalou podívanou a nové smyslové zážitky podobně jako předtím virtuální svět malovaných panoramat či hrůzná panoptika. Ve výtvarném umění, filmu a literatuře je cirkus spojován s rozmanitou symbolikou. Výstava zpřítomňuje tyto reflexe v českém prostředí od počátku 19. století do poloviny 20. století. Vedle obrazů, kreseb, grafik a fotografií známých umělců (mj. Bohumil Kubišta, Josef Čapek, Toyen, Jindřich Štyrský, František Tichý, Jaromír Funke) představuje výtvarná díla pozapomenutých tvůrců, literaturu s cirkusovou tematikou a ukázky z animovaného filmu. K výstavě vychází rozsáhlá monografie. Také Muzeum Cheb připravilo ve stejném termínu výstavu na podobné téma, tentokrát zaměřenou na Cheb (Non plus ultra. Kočovně zábavní podniky v Chebu 1800–1850) a nad společným projektem převzal záštitu starosta města Mgr. Antonín Jalovec.

Ein Höhepunkt der diesjährigen Saison in der Galerie der bildenden Kunst in Eger ist eine Ausstellung, die dem Thema Zirkus gewidmet ist. Der Zirkus mit seinen für ihn typischen Gestalten von Artisten, Clowns und Dompteuren wilder Tiere ist ein eigenartiges Milieu, das sich von der Alltagsrealität unterscheidet. Den Zuschauern bietet er ein ungewöhnliches Schauspiel und neue Sinneseindrücke, ähnlich wie früher die virtuelle Welt gemalter Panoramen oder die Gruselkabinette. In der bildenden Kunst, im Film und in der Literatur ist der Zirkus mit unterschiedlicher Symbolik verknüpft. Die Ausstellung vergegenwärtigt diese Reflexe im tschechischen Milieu vom Beginn des 19. Jahrhunderts an bis in die Mitte des 20. Jahrhunderts. Neben Gemälden, Zeichnungen, Grafiken und Fotografien bekannter Künstler (wie Bohumil Kubišta, Josef Čapek, Toyen, Jindřich Štyrský, František Tichý und Jaromír Funke) präsentiert sie auch Werke weitgehend vergessener Künstler, Literatur mit Zirkusthematik und Beispiele aus dem Bereich des Trickfilms. Auch das Museum Eger hat für die gleiche Zeit eine Ausstellung zu einem ähnlichen Thema vorbereitet, die sich jedoch allein auf Eger bezieht (Non plus ultra. Wandernde Vergnügungsunternehmen in Eger 1800–1850).

Karel Holan, Fotbalové hřiště / Fussballplatz, 1920, olej na plátně / Öl, Lnw., 70 x 100 cm, GAVU Cheb

George Grosz (?), Cirkus / Zirkus, kol. / um 1930

GAVU – Opus magnum

5. 10.–31.12. 2017

Kurátor David Chaloupka

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00.

Působivý nesignovaný obraz německé proveniencí donedávna vystavený ve stálé expozici Národní galerie v Praze obestírá mnoho nejasností. V roce 1983 se dostal do Galerie výtvarného umění v Náchodě jako odkaz místního rodáka, pražského stomatologa Benjamina Knotka. Ve vlastnictví rodiny se nacházel už před válkou. O jeho německém původu svědčí nápis KASSE patrný pod přemalbou POKL(adna) a v rodině se dokonce tradovalo autorství slavného expresionisty a reprezentanta nové věcnosti Georga Grosze. Přes určité příbuzné rysy s jeho tvorbou však obraz vykazuje také značné odlišnosti a neexistuje ani žádný přímý důkaz Groszova autorství. Podařilo se ale nalézt souvislost se slavným Wedekindovým dramatem Pandořina skříňka, respektive s jeho filmovým zpracováním G. W. Pabsta (1929).

Das wirkungsvolle unsignierte Gemälde deutscher Provenienz, das bis vor kurzem in der ständigen Ausstellung der Nationalgalerie in Prag zu sehen war, ist von vielen Unklarheiten umwoben. Im Jahr 1983 gelangte es als Vermächtnis des in Náchod gebürtigen Prager Stomatologen B. Knotek in die dortige Galerie. Im Eigentum der Familie hatte es sich schon vor dem Krieg befunden. Von seiner deutschen Herkunft zeugt die Aufschrift KASSE, die unter der Übermalung POKL(adna) [= Kasse] zu sehen ist, und in der Familie wurde sogar überliefert, Autor des Bildes sei der berühmte Vertreter der Neuen Sachlichkeit George Grosz. Trotz bestimmter verwandter Züge weist das Gemälde jedoch auch bedeutende Unterschiede zu dessen Schaffen auf und es existiert auch keinerlei direkter Beleg für die Autorschaft von George Grosz. Es ist jedoch gelungen, einen Zusammenhang mit Frank Wedekinds berühmtem Drama Die Büchse der Pandora beziehungsweise mit dessen Verfilmung durch G. W. Pabst (1929) aufzuzeigen.

George Grosz (?), Cirkus / Zirkus, kol. / um 1930, olej, plátno / Öl, Lnw., 131 x 110,5 cm, Galerie výtvarného umění v Náchodě

Josef Bolf, Disintegration

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie

7. 9.–3. 12. 2017

Kurátor / Kurator Ondřej Chrobák

Kdyby byl někdo postaven před hypotetický úkol vybrat právě jeden obraz či kresbu, která by reprezentovala generaci narozenou v sedmdesátých letech, nepochybně by nakonec zvolil dílo Josefa Bolfa. Intimní zde vstupuje do kolektivního a zase zpět, sdílíme společný základ, a přitom jsme na to sami. Dokážeme časově určit fragmenty prostředí jeho obrazů, velmi často scenerie panelových sídlišť, atmosféru ztotožnit s konkrétním odkazem na klasickou i pokleslou kinematografii, literaturu nebo komiks. Zkrátka nic extra překvapivého, jen se od toho nedokážeme odtrhnout.

Josef Bolf (1971) vystudoval pražskou AVU, byl členem generační skupiny Bezhlavý jezdec (spolu s Jánem Mančuškou, Janem Šerých a Tomášem Vaňkem). Patří k nejocetovanějším současným umělcům. Výstavu pro GAVU koncipoval jako totální instalaci reagující na prostor galerie a integrující různá média: nástěnnou malbu, závěsný obraz, kresbu, koláž, zdrojové obrazové informace a zvuk.

Wenn jemand vor die hypothetische Aufgabe gestellt würde, ein einziges Werk (Bild oder Zeichnung) auszuwählen, das die in den siebziger Jahren geborene Generation repräsentieren würde, würde er schließlich zweifellos auf das Werk von Josef Bolf kommen. In ihm durchdringen sich das Intime und das Kollektive, deren Szenerie und Atmosphäre sind uns sehr vertraut (häufig handelt es sich um Plattenbausiedlungen) und wir sind auch imstande, die Verweise auf die klassische und auch die abgesunkene Kinematografie, auf Literatur und auf Comics zu verstehen.

Josef Bolf (*1971) absolvierte die Prager Akademie der bildenden Künste (AVU) und war Mitglied der Generationsgruppe Bezhlavý jezdec [Kopflöser Reiter] (zusammen mit Ján Manuška, Jan Šerých und Tomáš Vaněk). Er gehört zu den am meisten geschätzten zeitgenössischen Künstlern. Die Ausstellung für die Galerie der bildenden Kunst (GAVU) in Eger konzipierte er als totale Installation, die auf den Raum der Galerie reagiert und verschiedene Medien integriert: Wandmalerei, Hängebild, Zeichnung, Collage, Bildmaterialien aus anderen Quellen und Ton.

Točité schodiště / Die Wendeltreppe, 2017, olej, tuš a papír na plátně / Öl, Tusche und Papier auf Lnw., 85 x 80 cm

Osobní výběr VI – studenti Gymnázia Cheb / Persönliche Auswahl VI – Schüler des Gymnasiums Cheb

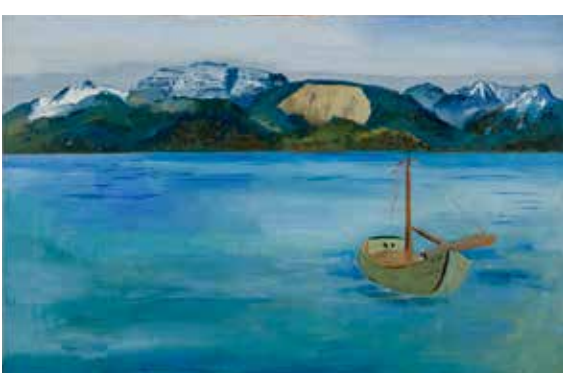
5. 10. 2017–28. 1. 2018

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00.

Ve stálé expozici je jeden sál věnován dočasným výstavám z depozitáře a mezi nimi pak vždy jeden termín ročně cyklu Osobní výběr. Ten je založen na jednoduchém principu: oslovení lidí z okruhu galerie – jednotlivci i kolektivy – si mohou vytvořit svou vlastní výstavu z galerijních sbírek a přitom i nahlédnout do zákulisí muzejního provozu. Po zaměstnancích galerie a členech galerijního klubu to jsou tentokrát studenti chebského gymnázia. Přesněji řečeno ti z nich, kteří se každý pátek odpoledne scházejí na výtvarném kroužku. Je jim mezi 12 a 19 lety a často mají ambice studovat některou z výtvarných škol. Svou tvorbu pravidelně představují na různých výtvarných soutěžích nebo v rámci festivalu Chebské dvorky. Nyní si několik z nich mohlo vybrat obraz, který jim byl z galerijních sbírek nejbližší. Zárveň se však omezili jedním kritériem – modrou barvou. Modrá je barva nebe, řeky, šatů, květin nebo jen tvarů. Svůj výběr pak zdůvodnili v komentářích, které jsou také součástí výstavy.

Im Bereich der ständigen Ausstellung ist ein Raum vorübergehenden Ausstellungen aus dem Depot gewidmet, und davon immer einmal im Jahr dem Zyklus Persönliche Auswahl. Dieser Zyklus beruht auf einem einfachen Prinzip: Jeweils angesprochene Persönlichkeiten aus dem Umkreis der Galerie – Einzelpersonen oder auch Kollektive – können sich aus den Sammlungen der Galerie ihre eigene Ausstellung zusammenstellen und dabei auch einen Blick hinter die Kulissen des Museumsbetriebs werfen. Nach Bediensteten der Galerie und nach Mitgliefern des Galerieclubs handelt es sich dieses Mal um Schüler des Gymnasiums Cheb, genauer gesagt: um diejenigen Schüler, die sich jeden Freitagnachmittag zum Kunstzirkel treffen.

Lev Šimák, Korintský záliv / Golf von Korinth, 1934, olej na plátně / Öl, Lnw., 65 x 99 cm

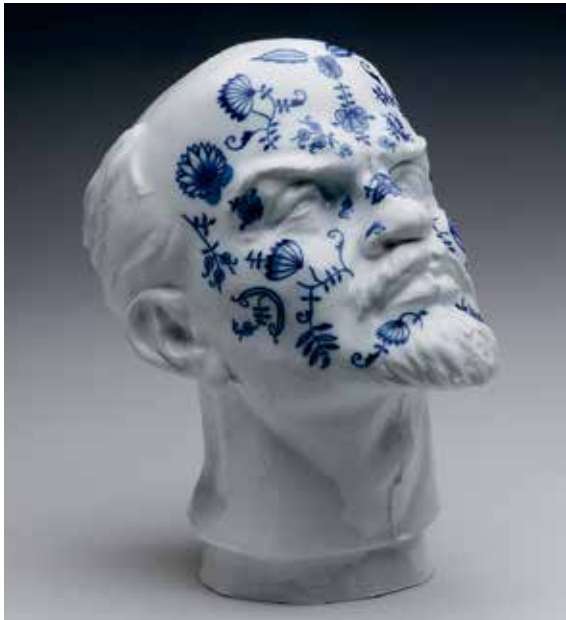
Maxim Velčovský, Smíšené zboží / Gemischtwaren

Retromuseum – Výstavní sál / Ausstellungssaal

16. 11. 2017–25. 3. 2018

Kurátor / Kurator Radek Wohlmuth

Vernisáž ve středu 15. listopadu v 17.00.

Ornament and Crime, 2000, porcelán s cibulovým dekorem / Porzellan mit Zwiebelmuster, 28 x 19 x 29 cm

Volume doprava. Příběhy bigbitu v Poohří 1960–2000 / Volume nach rechts. Geschichten vom Big Beat im Egerland 1960–2000

Kurátor Radek Diestler

12. 10. 2017–18. 3. 2018

Retromuseum–Nad schody / Über der Treppe

Vernisáž ve středu 11. října v 17.00 spojená

s koncertem skupiny The Crash.

Skupina Radikal, začátek 80. let / Die Gruppe Radikal, Anfang der 80er

Alžběta Skálová, Rostlinopis / Pflanzenkunde

GAVU – Museum Café

5. 10. 2017–8. 4. 2018

Vernisáž ve středu 4. října v 17.00.

Elá hop. Výtvarná soutěž pro děti do patnácti let

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie

7. 12.–31. 12. 2017

Vernisáž spojená se slavnostním vyhlášením

výsledků 6. prosince v 17.00.

12. adventní pohádkové čtení

Soboty 25. listopadu, 2., 9. a 16. prosince, vždy v 15.30

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

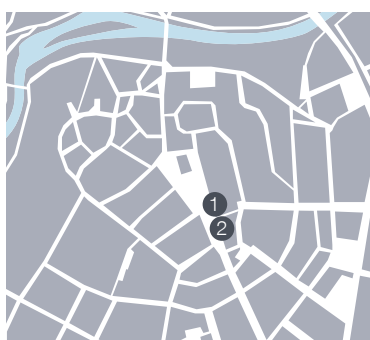
Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis, ICOM).
Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseum. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Výstava Smíšené zboží jednoho z nejrespektovanějších českých designérů střední generace Maxima Velčovského (1976) s lehkou nadsázkou navazuje na úspěšnou retrospektivu v Moravské galerii v Brně (Vše za 39, 2016). Držitele hlavní ceny loňského Designbloku a vedoucího ateliéru keramiky a porcelánu na pražské UMPRUM představuje nejen jako výrazného autora s přesahem k volné tvorbě, ale také re/designéra a sběratele, který částí své tvorby zřetelně spojuje současné čtení s odkazem estetiky, atributů a tvůrčích stereotypů typických pro dobu minulého režimu. Projekt představí některé Velčovského ikonické práce z oblasti designu, jako jsou porcelánové vázy ve tvaru holínky Waterproof či kasičky a současně zprofanovaná okrasná zvířecí sousoší Money Boxes. Prostor však dostanou také některé jeho Domácí objekty nebo „abstraktní“ obrazy ze starých lenochů. Expozice vedle sebe výběrově staví někdy už kultovní Velčovského produkty a jejich formativní svět vytěžující obecnou charakteristiku češství včetně kutilské tradice ve stylu Přemka Podlahy.

Die Ausstellung Gemischtwaren von Maxim Velčovský (1976), einem der angesehensten tschechischen Designer der mittleren Generation, knüpft – leicht übertrieben – an die erfolgreiche Retrospektive in der Mährischen Galerie in Brünn an (Alles für 39, 2016). Sie stellt den Gewinner des Hauptpreises des vorjährigen Designblok und Leiter des Ateliers für Keramik und Porzellan des Prager kunstgewerblichen Museums (UMPRUM) nicht nur als markanten Designer mit einem Hang zum freien Schaffen vor, sondern auch als (Re)designer und Sammler, der mit einem Teil seines Schaffens offensichtlich das heutige Empfinden mit dem Erbe der für die Zeit des kommunistischen Regimes typischen Ästhetik, ihrer Attribute und schöpferischen Stereotype verbindet. Das Projekt stellt einige ikonische Arbeiten Velčovskýs aus dem Bereich des Designs vor, wie die Porzellanvasen in Form der Gummistiefel Waterproof oder die Money Boxes, Spardosen in Gestalt profanierter Skulpturen von Tiergruppen.

Západní Čechy byly v druhé polovině dvacátého století nejen „pevnou hrází socialismu a míru“, ale i významnou baštou rockové hudby. Rock (případně, abychom použili specifický český termín, bigbit) zásadně ovlivnil život a vnímání světa mnoha mladých lidí několika generací. V této souvislosti se často mluví o plzeňské líní rockových skupin a hudebníků, ale hluboké kořeny tato hudba zapustila i na severu bývalého Západočeského kraje. První bigbitoví pionýři se zde objevili už na začátku šedesátých let a v druhé polovině dekády počet skupin a hudebníků skokově vzrostl. Rock se zde nepřestal hrát ani v neveselých časech sedmdesátých let, kdy se z provozování této hudby stalo poněkud rizikové hobby, ani v turbulentních transformačních časech let devadesátých. Některé z kapel se dokonce prosadily i v celostátním kontextu. Tématu se dosud nikdo souhrnně nevěnoval, a tato výstava je tak první splátkou na dluh a pokusem o alespoň základní vykolikování hřiště.

Das westliche Böhmen war in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts nicht nur der „feste Damm des Sozialismus und des Friedens“, sondern auch eine bedeutende Bastion der Rockmusik. Der Rock (oder um den spezifischen tschechischen Terminus zu verwenden: der Big Beat) beeinflusste wesentlich das Leben und die Wahrnehmung der Welt vieler junger Menschen gleich mehrerer Generationen. In diesem Zusammenhang wird häufig von der Pilsener Brutstätte für Rockgruppen und Rockmusiker gesprochen, doch tiefe Wurzeln hatte diese Musik auch im Norden des damaligen Westböhmisches Kreises geschlagen. Die ersten Pioniere des Big Beat tauchten hier schon zu Beginn der sechziger Jahre auf, und in der zweiten Hälfte dieses Jahrzehnts wuchs die Anzahl der Gruppen und Musiker sprunghaft an. Rockmusik zu spielen hörte man hier auch in den wenig erfreulichen Zeiten der siebziger Jahre nicht auf, als die Aufführung dieser Art Musik zu einem ziemlich risikoreichen Hobby wurde, und auch nicht in den turbulenten Zeiten der Transformation während der neunziger Jahre. Einige dieser Kapellen setzten sich auch im Maßstab der gesamten Republik durch. Diesem Thema hat sich bisher niemand systematisch gewidmet, und so ist diese Ausstellung der erste Schritt, diesem Desideratum nachzukommen, und ein Versuch, das Spielfeld im Großen und Ganzen abzustecken.

Další z výtvarníků, který se v rámci výstav prezentujících špičku současné ilustrace v galerijní kavárně vrací zpět do Chebu, je Alžběta Skálová, absolventka pražské VŠUP. Zde nejprve studovala v ateliéru filmové a televizní grafiky u Jiřího Barty a poté u Juraje Horvátha v ateliéru ilustrace a grafiky. Za své ilustrace získala několik ocenění a nominací, zejména v soutěži Nejkrásnější kniha, Zlatá stuha a Magnesia Litera. Její snové akvarely, jež jsou těžištěm její výstavy v Chebu, jsou obrazovým doprovodem knihy Jiřího Dvořáka Rostlinopis. Ta je určena dětem, které rády kladou otázku: proč? Proč na akáciích žijí mravenci, proč kopřiva žahá, proč cibule štípe do očí? Výstavu doplňují plakáty Olympijské hry zvířat pro japonské nakladatelství Fukuinkan Shoten, které vyšly jako příloha měsíčníku Kagakunotomo, tedy „Přátelé vědy“, a odebírají ho školy v celém Japonsku. Alžběta se zabývá také tvorbou koláží, objektů, hraček a filmů, volnou grafikou a malbou.

Eine weitere Künstlerin, die im Rahmen der die Spitzen der zeitgenössischen tschechischen Buchillustration im Galeriecafé vorstellenden Ausstellungsreihe nach Eger zurückkehrt, ist Alžběta Skálová. Die träumerischen Aquarelle, die den Schwerpunkt ihrer Ausstellung in Eger bilden, stellen die Bildbegleitung des Buchs Pflanzenkunde von Jiří Dvořák dar. Die Ausstellung wird ergänzt durch die Plakatreihe Olympische Spiele der Tiere für den japanischen Verlag Fukuinkan Shoten, die als Beilage der Monatszeitschrift Kagakunotomo (= Freunde der Wissenschaft) erschienen sind, welche von Schulen in ganz Japan bezogen wird.

Tak jako už řadu let na podzim vyhlašuje GAVU Cheb i letos výtvarnou soutěž pro žáky ZŠ a studenty nižšího gymnázia do 15 let. Podniceni výstavou Cirkus pictus jsme vybrali téma pro dětské klání zcela shodné, stejně strhující a zábavné, tedy cirkus. Inu vznůru do arény, přátelé, soutěž ELÁ HOP startuje!

Soutěžní obory: veškeré dostupné výtvarné techniky včetně prostorových prací.

Termín vyhlášení soutěže: 2. 10. 2017

Uzávěrka soutěže: 20. 11. 2017

Hodnocení: Vítězné práce vybere odborná porota ve třech věkových kategoriích: 7–9 let, 10–12 let, 13–15 let.

Lidé a zejména děti odjakživa milují příběhy. Zřejmě neexistuje v kalendářním roce období, kdy by si je užívali raději, než v čase adventu a Vánoc. Proto se o adventních sobotách opět potkáme nad příběhy, jež nás zavedou do neznámých krajín, do světa lásky, závisti i opravdového přátelství. Pohádkových rolí se i tentokrát ujmou herci Západočeského divadla Radmila Urbanová a Jindřich Skopec.

Středy v GAVU

Akce se konají vždy ve středu v 17.00.

4. října	Cirkus pictus; George Grosz, Cirkus; Osobní výběr VI	vernisáž
11. října	Volume doprava; The Crash	vernisáž, koncert
18. října	Richard Biegel, Architektura francouzského barokního klasicismu	přednáška
25. října	Michael Zachař, Václav Radimský	přednáška
1. listopadu	Hanuš Jordán, Dvě stě let českého cirkusu	přednáška
8. listopadu	Cirkus pictus	komentovaná prohlídka
15. listopadu	Maxim Velčovský, Smíšené zboží	vernisáž
22. listopadu	Richard Biegel, Architektura francouzského barokního klasicismu	přednáška
29. listopadu	Jindřich Vybiral, Národní sloh v meziválečné architektuře	přednáška
6. prosince	Elá hop. Výtvarná soutěž pro děti	vernisáž, vyhlášení výsledků
13. prosince	Marcel Fišer, Umění postmoderny	přednáška
20. prosince	Richard Biegel, Architektura francouzského barokního klasicismu	přednáška

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. Titulní strana / Titelseite: Antonín Procházka, Cirkus / Der Zirkus, 1907, olej, karton / Öl, Papier, 49 x 66 cm, Národní galerie v Praze.